

Stichting
Milieu Educatie
&
Kinderboerderij

Jaarverslag 2017

vangefen

Stichting Milieu Educatie en Kinderboerderij

Jaarverslag 2017

Stichting Milieu Educatie en Kinderboerderij
Veerseweg 100
4901 ZE Oosterhout

Telefoon 0162-457446
e-mail: info@mek-online.nl
website: www.mek-oosterhout.nl

Oosterhout, april 2018

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	3
1. ORGANISATIE	5
1.1 BESTUUR.....	5
1.2 PERSONEEL.....	5
1.3 VRIJWILLIGERS.....	6
1.4 'T HEEM.....	6
1.5 ORGANISATIESTRUCTUUR	7
2. KINDERBOERDERIJ	8
2.1 DIEREN.....	8
2.2 OVERZICHT DIERENBESTAND.....	10
2.3 HET TERREIN.....	11
2.4 OVERIG.....	12
3. EVENEMENTEN	12
3.1 KRAAMFEEST.....	12
3.2 EARTH HOUR.....	12
3.3 MIDZOMERNACHTFEEST.....	12
3.4 VOGELWORKSHOP.....	13
3.5 LUSTRUMWEEKEND.....	13
3.6 KERSTFAIR.....	13
4. MILIEU-EDUCATIEF CENTRUM	14
4.1 INFORMATIECENTRUM.....	14
4.2 BEZOEKERSCENTRUM.....	14
4.3 TENTOONSTELLINGSRUIMTE.....	14
5. NATUUR- EN MILIEU-EDUCATIE	15
5.1 ONDERWIJS.....	15
5.2 OOSTERHOUTERS.....	15
6. NETWERKEN	17
7. FINANCIËN	17
8. VRIENDEN VAN HET MEK	18
8.1 Bereikte resultaten 2017.....	18
BIJLAGEN	20

Voorwoord

De Stichting Milieu Educatie en Kinderboerderij (MEK) heeft zich in 2017 opnieuw ingespannen om haar kerndoelen te bereiken. Jong en oud komen er op een prettige, toegankelijke manier in aanraking met natuur en milieu. Niet alleen heel direct - via de dieren en planten op de kinderboerderij - maar ook door de tijdelijke tentoonstellingen en projecten die het MEK rond relevante thema's organiseert.

De stichting kan dit werk verrichten dankzij de inzet van tientallen betrokken vrijwilligers, de gemeentelijke subsidie en de zeer welkome giften van bezoekers en sponsors.

De Stichting 'Vrienden van het MEK', die geld inzamelt voor onderhoud aan het terrein en een belangrijke rol op zich neemt in de uitvoering van dat onderhoud, is nu zes jaar actief.

Inmiddels hebben zich ca. 100 donateurs aangemeld. Diverse onderhoudswerkzaamheden zijn uitgevoerd in een inhaalslag om het achterstallig onderhoud aan te pakken.

2017 was een jaar met een aantal zeer positieve ontwikkelingen:

- In oktober vierden we een weekend lang ons 25-jarig jubileum met o.a. diverse clinics, een live-uitzending van de ORTS en diverse stands. Ook kregen we in dat weekend de erkenning als educatief centrum van de Stichting Zeldzame Huisdieren. Twee weken later namen we na 25 jaar afscheid van Connie Raaijmakers als voorzitter van het bestuur.
- In september hadden we een reünie waar veel (oud)vrijwilligers en (oud)medewerkers samen herinneringen hebben opgehaald.
- In december organiseerden we voor de eerste keer een echte kerstfair en deze was zo succesvol dat we daar zeker een jaarlijks terugkerend evenement van gaan maken.
- Er is ook dit jaar weer veel tot stand gebracht op het terrein. Het kabouterbos kreeg bijvoorbeeld een grote opknopbeurt en werd tijdens het lustrumweekend feestelijk geopend. Ook de ganzenvijver werd in dat weekend geopend.

En dan zijn we ook direct bij een van de minder prettige zaken van dit jaar:

- De vogelgriep en de daarmee verbonden ophokplicht. Op 20 april 2017 is de ophokplicht opgeheven en mocht ons pluimvee eindelijk weer naar buiten, maar begin december moest al het pluimvee wederom worden opgehokt vanwege de vogelgriep.
- In april constateerden we dat de boktor in het hout van ons hoofdgebouw aanwezig was. Met man en macht is er gewerkt om het gebouw volledig te ontruimen, zodat de boktor door een professioneel bedrijf bestreden kon worden. Dit betekende wel dat we ruim één week moesten sluiten voor publiek. Minder inkomsten en de enorme hoge kosten zorgden voor een groot financieel probleem.
- Tot slot moesten we eind van het jaar afscheid nemen van onze manager Sanne Heesterbeek.

1. Organisatie

1.1 Bestuur

Binnen het bestuur heeft het afgelopen jaar een aantal veranderingen plaatsgevonden. Connie Raaijmakers is na 25 jaar gestopt als voorzitter en is opgevolgd door Marja Coolen. Janny van der Wal is toegetreden tot het bestuur.

Samenstelling van het algemeen bestuur op 31 december 2017:

Voorzitter	Marja Coolen
Eerste penningmeester	Janny van der Wal
Tweede penningmeester	Jeanne van de Westen
Secretaris	Lisanne Govaerts
Educatie	Sven van Roij
Dieren	René Boer

1.2 Personeel

De werkzaamheden op het MEK werden tot 1 oktober uitgevoerd door manager Sanne Heesterbeek en diervorzorgster Ginny van Bijnen. Vanaf 1 december nam Elieke van Til het van Sanne over.

Ook in het weekendbeheer was een wijziging: per 1 februari 2017 nam Joey van der Leemput het zondagbeheer over van Eva Wouters.

Samenstelling personeel op 31 december 2017 (totaal 2 fte):

Manager/milieu-educator	Elieke van Til	0,8 fte
Diervorzorgster	Ginny van Bijnen	0,8 fte
Weekendbeheerders	Ellen Waas Joey van der Leemput	0,4 fte

Overleg:

- Tussen de manager en diervorzorgster vindt dagelijks overleg plaats.
- Tussen de manager, diervorzorgster en weekendbeheerders vindt wekelijks schriftelijk en een maal per maand mondeling overleg plaats.

Al onze personeelsleden hebben ook dit jaar weer de verplichte BHV-cursus of de herhalingscursus gevolgd.

1.3 Vrijwilligers

Vrijwilligers vormen de basis van het MEK. Zonder hun fantastische inzet is het voortbestaan van de stichting onmogelijk. Natuurlijk staat daar voor onze vrijwilligers ook iets tegenover. Het MEK is voor veel van hen een plek waar ze actief bezig kunnen zijn binnen hun eigen capaciteiten en mogelijkheden. De kinderboerderij blijkt voor velen een ideale plek om te werken aan resocialisatie en re-integratie in het arbeidsproces. Deze sociale functie van het MEK blijkt de afgelopen jaren steeds belangrijker te worden door de toenemende behoefte aan dit soort locaties. Bij gebrek aan geschoold personeel dat deze mensen kan begeleiden is er echter helaas een beperking aan het aantal vrijwilligers dat op deze manier geplaatst kan worden.

Om de continuïteit binnen de vrijwilligersgroep te waarborgen is een actief vrijwilligersbeleid noodzakelijk. Daarom zijn we ook in 2017 actief op zoek gegaan naar (geschikte) vrijwilligers. Het MEK onderhoudt goede contacten met verschillende organisaties, waaronder Oosterhoutvoorelkaar, GGZ, Gemeente, oud stagiaires. Op 31 december 2017 waren er (inclusief het bestuur) ongeveer 65 vrijwilligers werkzaam voor het MEK.

Omdat de opkomst tijdens de vrijwilligersvergaderingen minimaal was, zijn we over gegaan op een overleg per werkgroep. Doordat we ons hierbij richten op de betreffende werkzaamheden van de groep vrijwilligers hopen we dat de opkomst groter wordt. Het aantal keren dat er overleg wordt gevoerd verschilt per groep. De kluswerkgroep komt één maal per kwartaal bijeen, de educatiewerkgroep één maal per maand en de frequentie waarmee de activiteitenwerkgroep bijeenkomt is afhankelijk van het te organiseren evenement.

Het bestuur hecht er waarde aan de vele vrijwilligers jaarlijks te bedanken voor hun hulp, tijd en betrokkenheid. Daarom vond er ook in 2017 weer een feest voor onze vrijwilligers plaats. Deze keer bezochten we de Biesbosch voor een wandeling. Zoals altijd werd de dag afgesloten met een hapje en een drankje in het MEK. Dit jaar vond aansluitend de reünie plaats van de (oud)vrijwilligers en (oud)medewerkers.

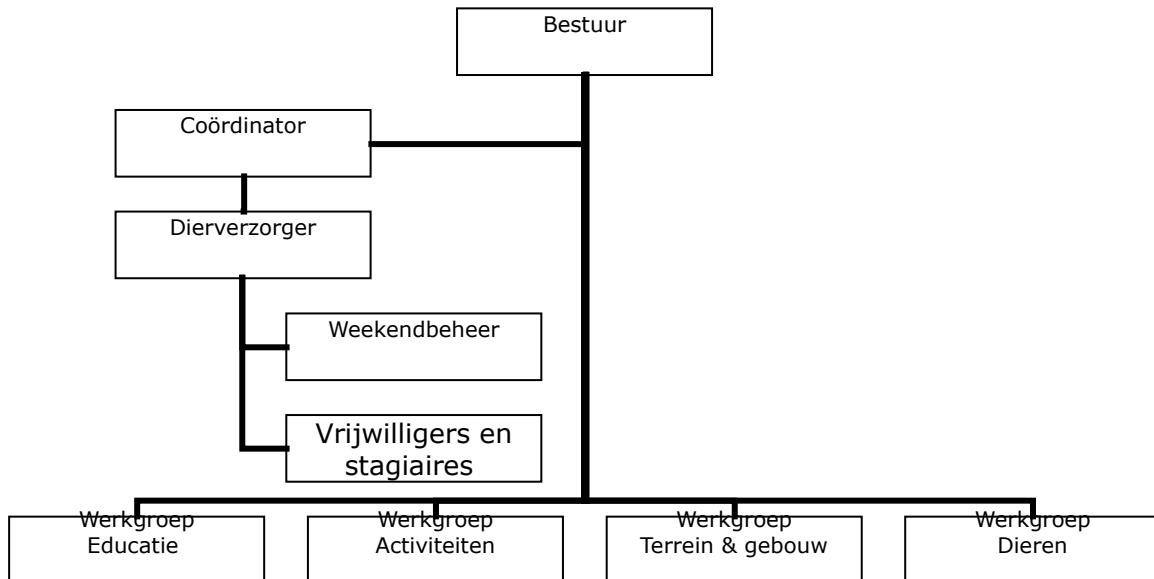
Vanaf 2014 eist het MEK van alle vrijwilligers een 'verklaring omtrent gedrag' (VOG). De kosten hiervan waren aanvankelijk voor het MEK, maar vanaf medio 2016 kunnen we gebruik maken van een regeling die ons in staat stelt kosteloos deze VOG's aan te vragen.

1.4 't Heem

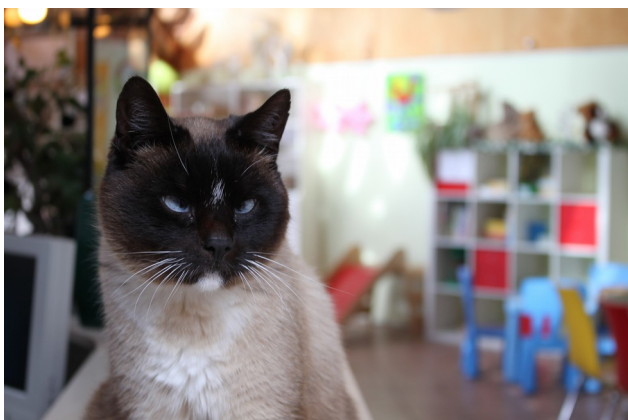
De cliënten van 't Heem [onderdeel van Prisma] verrichten al jarenlang heel veel werk op het MEK en vormen inmiddels een vast en onmisbaar deel van onze vrijwilligersgroep. Hun taken zijn uitgebreid: stallen uitmesten, weides schoonhouden, paden schoonhouden, blad harken, waterrondes bij de beesten, schoonmaakwerkzaamheden in bezoekerscentrum en keuken en nog veel meer.

Wij zijn heel blij met de cliënten van 't Heem en zij vertellen ons dat dat omgekeerd hetzelfde is. Ook voor deze vrijwilligersgroep wordt jaarlijks een vrijwilligersdag georganiseerd.

1.5 Organisatiestructuur Stichting Milieu Educatie en Kinderboerderij

2. Kinderboerderij

Een aantal zaken op de kinderboerderij is in de loop van 2017 zichtbaar veranderd.

Er is veel aan onderhoud gedaan. Zo konden, dankzij de steun van de 'Vrienden van het MEK' en vele sponsoren, verschillende omheiningen worden vernieuwd.

Ook bij de dieren is het een en ander aangepakt om te zorgen voor het behoud van een gezonde populatie.

In december werden we nogmaals geconfronteerd met een uitbraak van

vogelgriep en de daaraan gekoppelde ophokplicht. Hoewel de afgelopen jaren in dit kader al de nodige aanpassingen zijn gedaan aan de vogelverblijven blijft dit heel vervelend, niet alleen voor onze medewerkers maar vooral voor onze kippen, eenden, ganzen, pauwen, enz. Zij moesten dit jaar de winter doorbrengen in een 'opvanglocatie', waar ze aanzienlijk minder ruimte hebben dan ze gewend zijn.

Het kraamfeest op eerste Paasdag vond wel plaats, maar helaas met aanzienlijk minder jong gevogelte dan onze bezoekers gewend zijn.

In 2017 troffen wij in het hoofdgebouw een zeer ongewenste diersoort aan, namelijk de boktor. Om deze afdoende te bestrijden moest het gehele gebouw ontruimd worden en konden we ruim één week niet open zijn voor publiek. Met man en macht is er door onze medewerkers en vrijwilligers gewerkt om alles zo goed mogelijk te laten verlopen en zo snel mogelijk weer publiek te kunnen ontvangen.

Dat dit alles ook een sterk negatief effect heeft op de financiële positie van het MEK zal duidelijk zijn...

2.1 Dieren

Geiten

Het was een goed jaar voor onze geiten. We hadden een aantal mooie lammeren en onze landgeitenbok presteerde enorm goed op de keuring.

Schape

We hebben een mooie stabiele groep schape. In juni zijn de schape geschoren onder het belangstellende en toeziende oog van een grote groep kinderen.

Koeien

We zijn nog steeds op zoek naar een koe van een Oudhollands ras, maar dit valt niet mee. In 2018 gaan we daar mee verder. We merken dat veel kinderen een koe missen op onze boerderij.

Kippen

We hebben afscheid genomen van twee rassen, te weten de Barnevelders en de sabelpootkrielen. De reden hiervoor is dat we meer ruimte willen hebben om ons pluimvee tijdens de vogelgriep te kunnen ophokken. We hebben vier oudhollandse rassen, waarvan er drie zeer zeldzaam zijn.

Kalkoenen

Voor de kalkoenen was het een goed jaar. Door de ophokplicht konden de jongen in alle veiligheid opgroeien.

Pauwen

Onze groep pauwen is gelijk gebleven.

Parelhoenders

Ook onze groep parelhoenders is gelijk gebleven.

Varkens

In 2017 hebben we één nest gehad van 12 biggen.

Volière

Gelukkig hebben we in 2017 geen inbraak gehad in de volière en hebben de vogels zich rustig kunnen voortplanten, waardoor we nu weer een goed gevulde volière hebben.

En verder...

- Willen we graag een koe, maar hiervoor moeten we eerst nog flink sparen.
- Zijn we door de Stichting Zeldzame Huisdierrassen erkend als educatief centrum en daar zijn we trots op.

2.2 Overzicht dierenbestand

Onderstaand schema geeft het dierenbestand weer, zoals dat er op 31-12-17 uitzag. In de laatste kolom staan getallen. De getallen geven de sexe van een dier aan. Het eerste getal is mannelijk, het tweede getal vrouwelijk en eventueel bij het derde getal is het onbekend welk geslacht het dier heeft.

Gevogelte:	totaal		m	v
• Parelhoenders	4		1	3
• Ganzen	5		1	4
• Pauwen	4	Blauw	1	1
		Wit	0	2
• Eenden	9	Kwaker	3	2
		Kuifeend	1	3
• Kip	18	Kuifkrielen	1	5
		Kraaikop	1	5
		Hollandse kriel	1	4
		Noord-Hollandse blauwen	1	1
• Kalkoenen	4		2	2
• Duiven	5		2	3
• Volièrevogels	50	diverse soorten		

Zoogdieren:

• Paard	1		1	0
• Ezel	1		1	0
• Konijnen	4	Vlaamse reus	0	2
		Hollander	0	2
• Cavia's	5		0	5
• Geiten	19	Dwerggeiten	1	6
		Landgeiten	1	4
		Bonte melkgeit	2	3
		Witte melkgeit	1	1
• Schapen	7	Zwartblessen	0	2
		Drenten	0	3
		Kempisch heideschaap	0	2
• Kat	1		1	0
• Varken	2	Nederlands landvarken	0	2

Overige dieren:

- Wandelende takken
- Bijenkolonie (3 volken)

2.3 Het terrein

Het onderhoud van gebouw en terrein wordt grotendeels verzorgd door de Stichting Vrienden van het MEK. Dankzij heel veel sponsors hebben zij veel materialen aan kunnen schaffen voor groot onderhoud, dat gedeeltelijk op teambuildingsdagen door bedrijven is gerealiseerd.

Alle (grote) onderhoudswerkzaamheden zijn afhankelijk van sponsoring. De stichting heeft zelf niet de middelen om dit soort (noodzakelijke) werkzaamheden te realiseren.

Het MEK is de Vrienden en onze en hun sponsors dan ook zeer dankbaar.

De volgende onderhoudswerkzaamheden konden in 2017 worden uitgevoerd:

Kabouterbos

Na een periode van toch wel ernstige verwaarlozing van ons kabouterbos, hebben wij in 2017 met man en macht gewerkt om het kabouterbos er weer fris en leuk uit te laten zien. De paden zijn verhard, oud hout is opgeruimd en onze kabouters zijn van een nieuw jasje voorzien. Ook hebben we mooie kastjes geplaatst met daarop afbeeldingen van kleine kriebelbeestjes en in de kastjes een tekstje over het betreffende beestje.

Omheining kabouterbos/doolhof

Van planken met een natuurlijke uitstraling is niet alleen een mooie omheining rond het kabouterbos gemaakt, maar ook rond het doolhof. Bovendien zijn van hetzelfde materiaal ook nog bankjes, tafeltjes ed. gemaakt die op diverse plekken op het terrein te vinden zijn.

Cavia/konijnenweide

We hebben een nieuwe cavia/konijnenweide kunnen realiseren. Deze is volledig voorzien van straatwerk en is omheind met zeer fijn gaas om te voorkomen dat de dieren gaan graven of gaan uitbreken.

Aanleg ganzenvijver

Na 25 jaar is het dan toch eindelijk onze ganzenvijver feestelijk in gebruik genomen tijdens ons lustrumweekend. Wel bleek al vrij snel dat de oever ging afkalven en daar gaan we in 2018 oplossen door het aanbrengen van beschoeiing. We zijn begonnen met het aanbrengen van een waterval en hopen die in 2018 in gebruik te kunnen nemen.

Werkzaamheden op het terrein

- Er is door de Lions met behulp van de klussers een klimtoestel in de geitenwei geplaatst
- De paardenwei is voorzien van een bovenlaag van geel zand
- Er is een begin gemaakt met het vernieuwen van de afrastering van de beide dakweides
- Op een dakweide is een nieuwe stal geplaatst
- Op diverse plekken op het terrein is nieuwe bestrating aangelegd

En verder:

- Heeft er groenonderhoud plaatsgevonden. Hiervoor is een samenwerking aangegaan met Praktijkschool de Zwaikom in Oosterhout en Van den Heijkant Hoveniers.
- Is een begin gemaakt met het opknappen van het doolhof
- Werden er twee kassen in gebruik genomen in de moestuin.
- Werd het gebied rond de containers verder opgeruimd en aangelegd.

2.4 Overig

Opvang konijnen en knaagdieren

Ook in 2017 heeft het MEK particulieren de mogelijkheid geboden om tijdens hun vakantie konijnen en knaagdieren onder te brengen op het MEK. Hieronder staat een overzicht met het aantal dieren dat hier hun vakantie heeft mogen vieren:

- 33 Konijnen
- 14 Cavia's

3. Evenementen

3.1 Kraamfeest

In 2017 is het kraamfeest (zondag, eerste paasdag) vanuit dezelfde gedachte als vorig jaar voortgezet. Verdeeld over het terrein stonden kramen (standhouders), die op deze manier de mogelijkheid hadden om hun producten of activiteiten onder de aandacht te brengen van onze bezoekers. Dit in combinatie met de hoeveelheid jonge dieren blijkt een groot succes.

3.2 Earth Hour

Aan Earth Hour hebben we samen met WNF Regioteam West-Brabant en ONE een bijdrage geleverd door een leuke speurtocht in het donker over ons terrein te organiseren, waarbij op diverse plaatsen dingen gevoeld, geproefd of geroken moesten worden. Ongeveer 45 kinderen hebben deelgenomen aan de speurtocht.

3.3 Midzomernachtfeest

Eind juni hebben we op vrijdagavond een midzomernachtfeest georganiseerd. Er was onder andere een GPS-speurtocht uitgezet in de Heilige Driehoek en op het terrein waren er diverse activiteiten te doen. De opkomst viel met ongeveer 50 bezoekers wat tegen.

3.4 Vogelworkshop

Medio oktober hebben we samen met WNF Regioteam West-Brabant een vogelworkshop georganiseerd. Van een vogeldeskundige leerden de kinderen van alles over het voeren van vogels in de winter. Daarnaast mochten ze allemaal iets in elkaar knutselen om vogels te voeren en dit mee naar huis nemen. De workshop was een groot succes met zo'n 60 deelnemende kinderen.

3.5 Lustrumweekend

In het weekend van 7 en 8 oktober hebben we ons 25-jarig jubileum groots gevierd. Er waren op het terrein diverse clinics, zoals een demonstratie met politiehonden, hondenbehendigheid, een optreden van de ezel van Pipo de Clown enz. Op zaterdag heeft de ORTS een live-uitzending vanuit onze educatieruimte verzorgd. Ook werden het kabouterbos en de ganzenvijver feestelijk geopend. Verspreid over het terrein waren diverse kramen te vinden waar diverse verenigingen hun activiteiten en producten onder de aandacht konden brengen. Ondanks het wat mindere weer hebben we veel bezoekers mogen verwelkomen.

3.6 Kerstfair

In december hebben we voor het eerst in de geschiedenis van het MEK een kerstfair georganiseerd. Vanaf 14.00 uur tot 20.00 uur konden de bezoekers bij de verschillende kraampjes de laatste cadeautjes voor de Kerst kopen en genieten van optredens van dansgroepen en koren. Ondanks de kou waren er toch veel bezoekers. De komende jaren zullen we dan ook zeker weer een kerstfair organiseren.

4. Milieu-Educatief Centrum

4.1 Informatiecentrum

Het MEK beschikt in het bezoekerscentrum over een informatiecentrum, dat zoveel mogelijk door vrijwilligers en stagiaires wordt ingevuld. Bezoekers, leerkrachten en leerlingen kunnen hier terecht met uiteenlopende vragen over onder andere natuur, milieueducatie, dieren en dierverzorging. Het informatiecentrum wordt voortdurend voorzien van nieuwe en actuele informatie, met name vaktijdschriften.

Ondanks de dominante rol van internet als bron van informatie, maakten verschillende bezoekers en organisaties ook in 2017 weer gebruik van ons informatiecentrum.

4.2 Bezoekerscentrum

Het bezoekerscentrum wordt niet alleen gebruikt voor het ontvangen van klassen maar ook met regelmaat voor lezingen, vergaderingen, cursussen etc.

4.3 Tentoonstellingsruimte

Gezien het budget van de stichting is het niet langer mogelijk grote tentoonstellingen te huren. Toch zet de stichting, met hulp van de vrijwilligers en in samenwerking met andere organisaties, ieder jaar een eigen aanbod aan tentoonstellingen neer.

Om het onderwijs te voorzien van een goed aanbod zoekt de stichting naar tentoonstellingen die aansluiten bij het lesprogramma van scholen, bij actuele ontwikkelingen of bestaande evenementen.

In 2017 waren er geen tentoonstellingen/exposities te zien. Dit had alles te maken met het feit dat de boktor werd aangetroffen in het gebouw. Om de boktor te kunnen bestrijden moest het hele gebouw ontruimd worden. De enorme hoeveelheid werk en kosten die dit met zich meebracht heeft ertoe geleid dat er geen tijd en geld was om een tentoonstelling in te richten.

Vaste tentoonstelling

Om aantrekkelijk te blijven is het MEK genoodzaakt te zoeken naar een nieuwe invulling voor het bezoekerscentrum. Onze steeds wisselende tentoonstellingen van eigen hand blijken steeds minder te voldoen aan de wensen en verwachtingen van onze bezoekers, die in de loop der tijd steeds meer 'verwend' zijn geraakt door interactieve informatiecentra die men elders bezoekt. In dat kader werden plannen gemaakt voor een vaste, maar flexibele interactieve tentoonstelling. Gezien het enorme financiële plaatje dat aan zo'n tentoonstelling hangt, konden deze plannen echter niet verder worden voortgezet.

Medio 2016 kregen we echter goed nieuws: de gemeente Renesse had besloten dat het MEK al het materiaal van hun gesloten NME-centrum kosteloos kon overnemen. Het blijkt echter een flinke klus om het materiaal geschikt te maken voor ons gebouw en voor het gebied waar wij ons op richten. Het feit dat het materiaal 20 jaar oud is, maakt het er niet makkelijker op. We zijn er echter van overtuigd dat het uiteindelijke resultaat al deze moeite waard zal zijn!

5. Natuur- en milieueducatie

Leerkrachten, leerlingen en opleidingscentra (ook van buiten Oosterhout) weten het MEK te vinden. Niet alleen voor een leuk uitje met hun leerlingen, maar ook voor lessen.

Het MEK heeft een uitgebreid aanbod aan lessen en lesondersteunend materiaal, zoals leskisten en dvd's. In overleg met leerkrachten kan het MEK ook lessen op maat verzorgen, zoals een gastles over zwerfafval voor de BSO.

Het MEK blijft zich voornamelijk richten op het basisonderwijs en op de bevolking van Oosterhout.

5.1 Onderwijs

In 2017 hebben klassen regelmatig het MEK bezocht voor een les of rondleiding. De meesten kwamen in het voor- en/of het najaar (vanwege het weer). Vooral de kabouterpaden waren weer een groot succes.

Onderwijsbrochure

De onderwijsbrochure geeft docenten een overzicht van de facilitaire ondersteuning die het MEK kan bieden. Ook in 2017 was de brochure te downloaden op onze website. Daarnaast is begin 2017 een overzicht van het aanbod naar de scholen gestuurd.

Onderwijsaanbod in 2017:

16	Lessen
22	Leskisten
20	DVD's

Ook kunnen de leerkrachten gebruik maken van andere materialen, zoals bijvoorbeeld de 'melkkoe'.

5.2 Oosterhouters

Het MEK biedt de Oosterhoutse bevolking een breed scala aan projecten. Indien mogelijk worden verschillende projecten gecombineerd, zodat deze een grotere impact krijgen.

Omdat wij een natuur- en milieueducatief centrum beheren, streven we naar een zo breed en groot mogelijk aanbod van NME-activiteiten binnen ons centrum. Wij bieden daarom ook andere organisaties de mogelijkheid op het MEK activiteiten te ontwikkelen.

De volgende organisaties maken hier gebruik van:

- De Aquariumvereniging De Siervis met vergaderingen en lezingen
- Het IVN met vergaderingen, groencursussen en lezingen
- Het bijengilde met cursussen

- De Volière Vrienden met vergaderingen
- De milieuvereniging met vergaderingen en lezingen
- Stichting Hulphond met puppy-trainingen
- Stichting ONE (Oosterhout Nieuwe Energie) met vergaderingen

Naast de eerder genoemde activiteiten organiseerde het MEK in 2017 voor de Oosterhoutse bevolking de volgende activiteiten:

- Knutselmiddagen
- Dieren verzorgen
- Educatieve kinderfeestjes

6. Netwerken

Het MEK is nauw betrokken bij diverse lokale, regionale en nationale netwerken.

Het MEK kan fungeren als intermediair tussen de gemeente, scholen, natuur- en milieuorganisaties en de bevolking. Het MEK kan mensen snel en adequaat van advies en informatie voorzien. Het MEK wordt dan ook door verschillende organisaties (bijvoorbeeld het provinciaal consulentschap NME en VSKBN) als voorbeeldmodel gebruikt van een organisatie die met zeer beperkte (financiële) middelen in staat is een kwalitatief goed programma neer te zetten.

Dit leidt er toe dat er met regelmaat organisaties een kijkje op het MEK komen nemen en/of een voorlichtingsgesprek aanvragen.

7. Financiën

Het is een eentonig verhaal maar de financiën van het MEK blijven een punt van zorg. Alle mogelijkheden om de kosten te verlagen zijn inmiddels benut en de Vrienden van het MEK spannen zich tot het uiterste in om extra middelen binnen te halen.

Naast de jaarlijkse gemeentelijke financiële ondersteuning heeft het MEK onder andere inkomsten uit:

- Giften in de Melkbus (donatiebus);
- Verkoop van koffie, frisdrank en ijs;
- Kinderfeestjes;
- Opvang konijnen en knaagdieren;
- Verhuur van lesmateriaal aan scholen buiten de gemeente Oosterhout;
- Giften van sponsoren.

In de bijlage vindt u de jaarcijfers van 2017. Het afgelopen jaar laat zien dat de jaarlijkse subsidie onvoldoende is voor de bedrijfsvoering van het MEK. Dit jaar heeft het MEK al in mei te kennen gegeven dat de toegekende subsidie ontoereikend zou zijn. Die melding stond nog los van de enorme financiële tegenvaller door de schade van de boktor.

De structureel toegekende subsidie bleek al onvoldoende voor alleen de personeelskosten (ca. € 50.000) en de kosten van dierverzorging (ca. € 13.000). Dat terwijl we een minimale betaalde personele bezetting hebben en inmiddels veel goedkopere contracten voor de dierverzorging hebben afgesloten.

Gelukkig heeft de gemeente een mogelijkheid gevonden voor een eenmalige aanvullende subsidie van € 38.000.

8. Vrienden van het MEK

Enkele jaren geleden was er in toenemende mate sprake van achterstallig onderhoud op het MEK. Gelukkig hebben we nu de steun van de Vrienden van het MEK, die ervoor zorgen dat er steeds weer flinke stappen gezet worden, zodat gebouw en terrein er in het jubileumjaar 2017 weer spic en span uitzien. Dankzij hun tomeloze inzet en de hulp van vele sponsors kon er de afgelopen jaren enorm veel werk worden verzet. Wij zijn iedereen hiervoor bijzonder veel dank verschuldigd!

In december 2011 werd de Stichting 'Vrienden van het MEK' opgericht. De Vrienden willen financiële ruimte creëren voor zaken die door het huidige krappe budget noodgedwongen blijven liggen. Het betreft met name groot onderhoud.

De inzet van De Vrienden heeft al tot verschillende successen geleid. De Vrienden hebben een groep van ca. 100 donateurs geworven en enkele bedrijven bereid gevonden om onderhoudswerk te verrichten. Er ligt echter ook nog veel onderhoudswerk te wachten, dus blijven de Vrienden actief.

8.1 Bereikte resultaten 2017

Veel sponsors zorgden ervoor dat er ook in 2017 weer heel veel tot stand kon worden gebracht, dit alles uiteraard met inzet van onze vrijwilligers:

- Er zijn dit jaar 2 mailings verzonden aan ca 500 bedrijven en instellingen in Oosterhout, dit heeft 16 nieuwe sponsors opgeleverd.
- Tijdens het Kraamfeest en de Lustrumdagen zijn we dit jaar in staat geweest 32 nieuwe donateurs te verwerven.
- Er is een nieuwe keuken geplaatst.

- Lampen in het hoofdgebouw zijn vervangen.
- Een bedrijf heeft geholpen bij de ontwikkeling van een MEK mascotte, en 100 bedrukte t-shirts geschonken, daarnaast 100 POLO's voor onze vrijwilligers ter beschikking gesteld.
- NL Doet dag, veel schilder op opruimwerkzaamheden.
- Er is een nieuwe beveiligings installatie geïnstalleerd.
- Nieuwe vloeren in het kippen verblijf.
- Kabouterbos volledig gerenoveerd.
- Nieuwe hekwerken bij doolhof, Kabouterbos en ganzenvijver.
- Nieuwe Cavia en kippenweide gemaakt.
- Nieuw hekwerk Materweide, incl sluis.
- Paarden weide uitgegraven en van zand voorzien.
- Varkensweide van nieuwe grond voorzien.
- Waterval en fontein in ganzenvijver.
- Nieuwe bijenkasten in bijenhal.
- Nieuw geiten verblijf in dakweide.
- Nieuw hekwerk dakweide-oost.
- Nieuw gereedschap aangeschaft, waaronder een professionele zaagmachine.

Vrijwilligers team MEK

Gelukkig kunnen we continue beschikken over een team van vakmensen die alle voorkomende kleine en grotere werkzaamheden onder handen nemen.

Om alle werkzaamheden op tijd te kunnen uitvoeren zijn constant materialen nodig, zoals stenen, palen, planken, verlichtingsmaterialen, beits, verf, gereedschappen enz. Dit vormt een blijvend actiepunt voor de Vrienden van het MEK.

Structurele steun

Ook de structurele steun van onderstaande bedrijven en instanties willen wij zeker niet onvermeld laten:

- Gemeente Oosterhout
- Adviesburo Robbe bv, financiële raadgevers – Oosterhout
- Notariskantoor Heijkants – Oosterhout
- Leonard Communicatie bv – Oosterhout/Breda
- NederlandSchoon.nl
- Arvidi automatisering – Oosterhout
- Hanneke Offreins – Oosterhout
- VeiligheidscentrumOosterhout
- ABNAMRO Bank Oosterhout
- Colours Grime en Visagie – Oosterhout
- Jos Hofkens HIG – Oosterhout
- Hoveniersbedrijf Jan van den Heijkant – Oosterhout
- Balemans Bouwbedrijf.

Bijlagen

Bezoek scholen per bezoek van 1 januari 2017 tot 31 december 2017.

School	Activiteit
Voorschool Marcoen	Kaboutepad Boerderijleven
Basisschool Levensloop Breda (2 groepen)	Kaboutepad Boerderijleven
Montessorischool Tilburg	Kaboutepad Boerderijleven
Basisschool de Duizendpoot (3 groepen)	Kaboutepad Boerderijleven
Basisschool de Duizendpoot (3 groepen)	Voorleesbezoek
Basisschool de Pionier (4 groepen)	Kaboutepad Boerderijleven
Basisschool Sterrendonk (2 groepen)	Kaboutepad Boerderijleven
Basisschool De Brakken Rijen (4 groepen)	Kaboutepad Boerderijleven
Basisschool Menora (3 groepen)	Kaboutepad Boerderijleven
Basisschool Westhoek	Kaboutepad Boerderijleven
Voorschool Rubenshof (3 groepen)	Kaboutepad Boerderijleven
Voorschool Pionier (2 groepen)	Kaboutepad Boerderijleven
Basisschool De Beiaard (3 groepen)	Kaboutepad Boerderijleven
Basisschool de Hobbit (3 groepen)	Kaboutepad Boerderijleven
Basisschool Sint Jan uit Dongen (2 groepen)	Kaboutepad Boerderijleven
Voorschool Meander (3 groepen)	Kaboutepad Boerderijleven
Basisscholen Kalmthout België	Bezoek op locatie met aangepast educatief programma

In bovenstaande lijst staan alleen de scholen die gereserveerd hebben. Regelmatig komen scholen ons ook een bezoekje brengen zonder reservering.

Naast scholen hebben ouderencentra, buitenschoolse opvang en de scouting gebruik gemaakt van het MEK.

Op het MEK georganiseerde evenementen van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017

Evenement	Datum	Aantal bezoekers
Voorleesdagen	1 en 3 februari	Ca. 30
Earth Hour	25 maart	Ca. 80
Kraamfeest	16 april	Ca. 700
Midzomernachtfeest	23 juni	Ca. 50
Lustrumweekend	7 en 8 oktober	Ca. 1000
Vogelworkshop	18 oktober	Ca. 120
Kerstfair	16 december	Ca. 500
Kinderfeestjes	Gehele jaar	Ca. 150

Stagiaires

Overzicht van het aantal stagiaires met hun werkzaamheden die in 2017 geweest zijn voor een stage bij de Stichting Milieu Educatie en Kinderboerderij.

Aantal stagiaires	Opleiding	Werkzaamheden
12	Avans Breda	Onderzoek communicatie intern en extern en aanpassen website
15	MBO dierverzorging Prinsentuin	Algemene werkzaamheden kinderboerderij

Verder hebben diverse scholieren op het MEK hun maatschappelijke stage vervuld.

Overzicht van organisaties die gebruik hebben gemaakt van de ruimten van het MEK:

- IVN
- Bijengilde
- Aquariumvereniging De Siervis
- Volière Vrienden
- Stichting Prisma
- De milieuvereniging
- Stichting Hulphond
- Stichting ONE